

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: O. U., narozen X
státní občan Ukrajiny
bytem X

zastoupen advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 831/21, Nové Město, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2020, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2020, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 8 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Matěje Šedivého.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou u Městského soudu v Praze a jeho usnesením ze dne 2. 11. 2020, č. j. X, postoupenou soudu zdejšímu, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b

zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném ke dni podání žádosti (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

2. Žalobce namítá, že se žalovaný nedostatečně zabýval otázkou reálného přístupu žalobce ke zdravotní péči v zemi původu, její nákladnosti a kvality, a to zvláště ve spojení se závažnými zdravotními obtížemi žalobce spočívajícími ve vrozené vadě ledvin. Ty vyžadují denní dialýzu, popř. transplantaci. Financování takové léčby není v jeho možnostech, což jej přímo ohrožuje na životě. Zároveň žalobce poukazuje na absenci zázemí v zemi původu, což by jej vystavilo přímé hrozbě bezdomovectví a nemožnosti zachovat si svůj zdravotní stav alespoň na dosavadní úrovni. Ve vztahu k uvedenému pak žalobce přímo namítá nedostatek odůvodnění části napadeného rozhodnutí vztahujícího se k neudělení humanitárního azylu.
3. Žalovaný ve vyjádření navrhl, aby soud žalobu zamítl. Uvedl, že zdravotním stavem žalobce se zabýval podrobně na str. 7 a 8 napadeného rozhodnutí. Žádost žalobce je účelová, neboť žalobce chce pouze dosáhnout hrazené zdravotní péče. Jak vyplývá z předchozího řízení, žalobce je schopen samostatné obživy. Při výsledku dne 26. 2. 2020 uvedl, že je zdravý, byť užívá léky, a že mu není znám jakýkoliv důvod, pro který by se do země původu nemohl navrátit. Lékařská zpráva, kterou žalobce předložil, podle žalovaného nedokládá závažnost zdravotního stavu, který by představoval důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení humanitárního azylu. Další lékařská zpráva byla předložena až měsíc po vydání napadeného rozhodnutí, a to po lhůtě stanovené žalovaným. Navíc ani v ČR není veškerá zdravotní péče bezplatná.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

4. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), přičemž rozhodl bez nařízení jednání, neboť pro to byly splněny podmínky podle § 76 odst. 1 s. ř. s.
5. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (srov. čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do českého právního řádu požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice promítnuty, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, a žádost žalobce o mezinárodní ochranu byla v projednávané věci podána po tomto datu, může se žalobce dovolávat přímého účinku uvedeného článku procedurální směrnice. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. se pak neužije.

Skutková zjištění vyplývající z obsahu správního spisu

6. Ze správního spisu soud zjistil, že rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 26. 2. 2020, č. j. X, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění s dobou 5 let, po

kteřou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že žalobce pobýval na území ČR posledních cca 7 let, přičemž u něj byl nalezen padělaný doklad Litevské republiky. V rámci řízení o správním vyhoštění žalobce uvedl, že pracuje jako zedník na stavbách; v zemi původu se má kam vrátit, neboť přítelkyně má rodinný dům; žádná překážka návratu do země původu mu není známa a nic mu tam nehrozí; užívá pravidelně léky na ledviny, které mu posílá kamarád ze země původu, jinak se cítí zdrav.

7. Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 26. 2. 2020, č. j. X, byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů.
8. Dne 2. 3. 2020 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany.
9. Rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 3. 2020, č. j. X, byl žalobce zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců podle zákona o azylu do 20. 6. 2020. Dne 23. 3. 2020 byl žalobce ze zajištění propuštěn a přemístěn do pobytového střediska.
10. Dne 13. 3. 2020 žalobce poskytl údaje ke své žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že trpí pupeční kýlou a má vrozenou vadu ledvin, na kterou zemřela jeho matka a bratr. Do země původu se nemá kam vrátit, kvůli bratrovým dluhům přišel o byt a na základě zdravotních důvodů není pro něj reálné, aby si zajistil prostředky na léčení a bydlení. Bude potřebovat dialýzu, nicméně ta je v zemi původu zpoplatněna v takové výši (120 000 UAH), kterou není schopen vydělat. Dne 15. 4. 2020 prostřednictvím svého zástupce předložil žalobce lékařskou zprávu Fakultní nemocnice Plzeň ze dne 23. 3. 2020, z níž mimo jiné vyplývá, že žalobce byl hospitalizován ve dnech 16. 3. 2020 až 23. 3. 2020 pro terminální selhání ledvin s extrémními hodnotami a nutností denní intermitentní hemodialýzy.
11. Z protokolu o pohovoru ze dne 22. 6. 2020 mimo jiné vyplývá, že o mezinárodní ochranu požádal až po zajištění, neboť mu nebylo dobře a o institutu azylu neměl ponětí, jinak by požádal již dříve. Potvrdil, že o mezinárodní ochranu požádal kvůli zdraví. Původně si myslel, že absolvuje jeden kurz léčení, ale pak mu bylo ještě hůře a záchrannou službou byl převezen do Plzně, kde byl vyšetřen a byla mu provedena dialýza. Zároveň byl informován o tom, že bude vyžadována transplantace ledvin, neboť jsou obě ve špatném stavu (jedna z nich funguje na 30 %). Nyní podstupuje každý druhý den dialýzu (4,5 h). V zemi původu bral léky na krevní tlak a hlídal si kreatinin. Nyní bere léky na podporu chuti k jídlu a proti zvracení. Celkově je slabý. V zemi původu sice léčba existuje, ale je velice omezená (chybějící přístroje, kratší doba léčby), transplantace vůbec nepřichází v úvahu. Přítelkyně nyní žije střídavě v ČR a na Slovensku, kde má povolený pobyt.
12. Součástí správního spisu jsou i následující zprávy o situaci v zemi původu žalobce: zpráva „*Ukrajina Informace MZV ČR*“ týkající se situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a navrátilců po dlouhodobém pobytu v zahraničí; zpráva „*Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu*“ ze dne 15. 7. 2019 týkající se hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu; zpráva „*Ukrajina Informace OAMP, 25. dubna 2020*“ týkající se politické a bezpečnostní situace, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, vojenské služby a vnitřně přesídlených osob; překlad zprávy „*Ukrajina: Průzkum zdravotního systému, 2015*“ ze dne 20. 1. 2016 týkající se zdravotního systému z pohledu Světové zdravotnické organizace a Evropského střediska pro sledování zdravotních systémů a politik; zpráva „*Ukrajina Informace MZV ČR*“ týkající se zdravotní záchranné služby a péče o zdravotně postižené.

13. Dne 6. 8. 2020 se žalobce seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí, a to společně se svým zástupcem (zastoupen substituční zástupkyní). Podklady si substituční zástupkyně ofotila a požádala o lhůtu k vyjádření k podkladům. Ta byla stanovena do 16. 8. 2020.
14. Dne 18. 9. 2020 předal žalovaný poskytovateli poštovních služeb k doručení (pouze žalobci) vyrozumění ze dne 16. 9. 2020 o konání správního úkonu v řízení – převzetí rozhodnutí ve věci žalobce, které proběhne dne 7. 10. 2020.
15. Dne 18. 9. 2020 předložil žalobce lékařskou zprávu ze dne 14. 9. 2020, ze které vyplývá, že je pravidelně 3x týdně dialyzován, přičemž na hemodialýze je závislý. Byla mu nabídnuta možnost transplantace ledviny a byl zahájen proces k zařazení na čekací listinu.
16. Dne 7. 10. 2020 se žalobce ani jeho zástupce k převzetí napadeného rozhodnutí nedostavili. Opatřením z téhož dne žalovaný zástupce žalobce informoval, že napadené rozhodnutí nabylo v tento den právní moci.
17. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný neshledal pro udělení mezinárodní ochrany důvody. Za podklad pro vydání napadeného rozhodnutí vzal žalovaný i lékařskou zprávu ze dne 23. 3. 2020. K neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný mimo jiné uvedl, že žádost žalobce považuje za účelovou, vedenou snahou o zajištění si zdravotní péče na náklady ČR. Za účelová tvrzení pak považuje tvrzení o finanční nedostupnosti léčby a transplantace v zemi původu. Stran neschopnosti samostatného života v zemi původu žalovaný poukázal na to, že žalobce byl zajištěn právě při (nelegální) práci. Dále nijak netvrdil, že by mu v zemi původu byla zdravotní péče odpírána. Právě naopak mu měly být posílány kamarádem léky. Následně žalovaný dospěl k závěru, že se žalobce nenachází v přímém a bezprostředním ohrožení na životě nebo že by jeho stav vyžadoval vysoce specializovanou péči, která by mu nemohla být v zemi původu poskytnuta. Poté žalovaný odkázal na překlad zprávy „*Ukrajina: Průzkum zdravotního systému, 2015*“, podle které bude mít žalobce nárok na komplexní zdravotní služby, byť některé bude nutné hradit, a dále poukázal na to, že i v ČR není zdravotní péče bezplatná. Závěrem zhodnotil rodinnou situaci žalobce, přičemž dospěl k závěru, že situace žalobce nepředstavuje natolik výjimečnou situaci, při které by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. Stran posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu obecně zhodnotil hrozbu vážné újmy bez vztahu ke zdravotnímu stavu žalobce.

Posouzení žaloby soudem

18. Soud předesílá, že „*míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta*“ [rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78]. V souladu s tímto právním názorem postupoval zdejší soud i v projednávané věci.
19. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, neboť taková vada by bránila jeho meritornímu přezkumu. Podle NSS nelze nedostatkem důvodů rozumět dílčí nedostatky odůvodnění, ale pouze nedostatek důvodů skutkových, přičemž skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno

rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75). Žalobce nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů namítá ve vztahu k posouzení žádosti žalobce stran podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

20. Podle § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu.
21. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů předně proto, že žalovaný nepřihlédl k lékařským zprávám ze dne 14. 9. 2020 doručeným mu dne 18. 9. 2020. Žalovaný se mýlí, tvrdí-li, že žalobce do doby vydání napadeného rozhodnutí další lékařské zprávy nepředložil. Žalovaný totiž zjevně směšuje pojmy *vyhotovení* a *vydání* napadeného rozhodnutí. Datum *vyhotovení* je jednou z formálních náležitostí písemného vyhotovení správního rozhodnutí a jeho smyslem a účelem je ukázat, ve kterém okamžiku se „*pro domo*“ (tedy uvnitř správního orgánu a pro jeho vnitřní účely) fakticky završil rozhodovací proces správního orgánu, tj. kdy byly do jeho textu zformulovány názory na skutkové a právní otázky, jež jsou předmětem správního rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 6. 2011, č. j. 7 As 23/2011-82). V okamžiku pouhého vyhotovení správního rozhodnutí jím správní orgán není (prozatím) vázán, a může být proto dále upravováno a měněno. Naproti tomu datum *vydání* správního rozhodnutí představuje okamžik, ve kterém správní orgán učiní projev vůle vůči adresátům. Tímto momentem dochází k završení rozhodovacího procesu nikoliv jen „*pro domo*“, nýbrž i navenek, a správní rozhodnutí se tak stává platným (existujícím) a správní orgán je jím vázán (srov. Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C.H.Beck, 2016, s. 152-153). V souladu s § 71 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) se vydáním rozhodnutí rozumí předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám. Ve spojení s § 24a zákona o azylu je třeba toto ustanovení vyložit tak, že rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany je vydáno právě okamžikem doručení.
22. Pro rozhodování žalovaného v předcházejícím správním řízení byl přitom rozhodný skutkový a právní stav v době *vydání* napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011-79). Proto skutečnost, že je na napadeném rozhodnutí uvedeno datum 9. 9. 2020 není pro posouzení věci podstatná, jelikož datem vydání bylo podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu ve spojení s § 24a zákona o azylu až 7. 10. 2020, kdy mělo být doručeno žalobci. Jelikož jsou správní orgány povinny zohlednit zásadně veškeré podklady, kterými k datu vydání rozhodnutí disponují, byl žalovaný povinen zohlednit i lékařské zprávy doručené mu dne 18. 9. 2020. Jelikož tak žalovaný neučinil, je napadené rozhodnutí v tomto rozsahu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit ani ta skutečnost, že žalovaný poskytl žalobci lhůtu k vyjádření k podkladům do 16. 8. 2020. Ze žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu totiž nelze dovodit, že k podkladům předloženým žalobcem po této lhůtě (avšak před vydáním rozhodnutí) nemá žalovaný povinnost přihlédnout.

23. Soud dále připomíná, že rozhodnutí o udělení humanitárního azylu je vydáváno ve sféře správního uvážení žalovaného (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2006, č. j. 8 Azs 195/2005-66), z čehož vyplývají i omezené možnosti soudního přezkumu rozhodnutí takového rozhodnutí. Výklad neurčitého právního pojmu „*případ hodný zvláštního zřetele*“ a jeho aplikace na konkrétní skutkový stav jsou však plně a meritorně přezkoumatelné (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, č. 3200/2015 Sb. NSS).
24. Judikatura vymezila situace (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 2. 2021, č. j. 5 Azs 311/2020-29), které lze považovat za případy zvláštního zřetele hodné. Jedná se např. o osoby zvláště těžce postižené či nemocné nebo osoby přicházející z oblasti stížené humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory; tedy situace, na které sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty § 12 a 13 zákona o azylu, ale ve kterých by bylo přesto nehumánní azyl neposkytnout (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55).
25. Stran otázky neurčitých právních pojmů se soud ztotožňuje se závěry právní vědy, podle které „[a]plikuje-li [...] správní úřad neurčitý právní pojem, musí vyložit, co pod ním rozumí, které znaky k jeho naplnění vyhledává, v jakém rozsahu a jakým procesem je nalezl, a jakou logickou úvahou shledal, že jsou dány. Správní soud – aniž by vykročil z mezí, které mu zákon dává, totiž posoudit pouze zákonnost rozhodnutí, tu má dostatečný prostor k tomu, aby jednotlivé fáze tohoto procesu podrobil své kontrole a poskytl dostatečnou ochranu žalobci, ovšem jen potud, pojme-li ten odpovídající námitku do žalobního tvrzení“ (Mazanec, M. Neurčité právní pojmy, volné správní uvážení, volné hodnocení důkazů a správní soud. *Bulletin advokacie*, 2000, č. 4, s. 11).
26. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí stran výkladu neurčitého právního pojmu „*případ hodný zvláštního zřetele*“ uvedl, že se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu, nicméně tyto aspekty posouzení již nijak dále nerozvedl (s výjimkou posouzení zdravotního stavu a rodinné situace žalobce). Zároveň žalovaný neuvedl jakékoliv úvahy k tomu, jak neurčitý právní pojem „*případ hodný zvláštního zřetele*“, a to rovněž ve vztahu ke skutkovým okolnostem projednávané věci, vyložil, tj. co pod ním rozumí, jaké „*znaky k jeho naplnění vyhledává, v jakém rozsahu a jakým procesem je nalezl, a jakou logickou úvahou shledal, že jsou dány*“, či dány nejsou. Odůvodnění, které žalovaný uvedl v části napadeného rozhodnutí týkající se posouzení možnosti udělení humanitárního azylu, výše uvedené podmínky nesplňuje.
27. Navíc má soud za to, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, a proto ani nemohl § 14 zákona o azylu řádně aplikovat. Fáze vyhodnocení skutečností konkrétního případu ohledně toho, zda je lze pod neurčitý právní pojem zařadit, je logicky namístě až v okamžiku, kdy byl řádně zjištěn skutkový stav věci. Nedostatečnost zjištění skutkového stavu soud spatřuje ve skutečnosti, že stran možností zdravotní péče žalovaný vycházel z cca pět let starého překladu zprávy „*Ukrajina: Průzkum zdravotního systému, 2015*“ ze dne 20. 1. 2016 týkající se zdravotního systému z pohledu Světové zdravotnické organizace a Evropského střediska pro sledování zdravotních systémů a politik. Tento překlad, kromě jeho zjevné zastaralosti se navíc nevztahuje k postavení osob, které vyžadují pravidelnou dialýzu či transplantaci ledvin ani nijak nereflktuje aktuální situaci v zemi původu žalobce. Zároveň ani zprávu „*Ukrajina Informace MZV ČR, č.j. 107918-6/2019-LPTP ze dne 9. dubna 2019, k č.j. MV-26970-1/OAM-2019*“ nelze relevantně ve vztahu k případu žalobce využít. Žádné jiné zprávy v tomto ohledu žalovaný nezjistil.

28. Z judikatury NSS přitom vyplývá, že „[r]ozhodnutí správní orgánu o tom, že se žadateli neuděluje mezinárodní ochrana dle § 12 až § 14b [zákona o azylu], nemůže obstat, pokud správní orgán rezignuje na své základní povinnosti v řízení ve věci mezinárodní ochrany, tedy neprovede řádně pohovor s žadatelem tak, aby položené otázky důsledně směřovaly ke zjištění veškerých rozhodných skutečností a k prověření hodnověrnosti žadatelova azylového příběhu, **neobstará si relevantní informace o zemi původu, které by byly specificky zaměřeny na azylový příběh žadatele a z něj vyplývající rozhodné skutkové otázky**, a ani informace, které si obstará, řádně a objektivně nezhodnotí a s rozhodnými skutečnostmi k posouzení, zda žadatel naplňuje definici uprchlíka dle § 12 písm. b) zákona o azylu, či má nárok na udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, se řádně nevypořádá“ (rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36; důraz přidán zdejším soudem). V projednávané věci si žalovaný neobstaral relevantní a specificky zaměřené informace o zemi původu žalobce stran jeho tvrzení o nedostatečnosti a nedostupnosti zdravotní péče ve vztahu k jeho závažnému zdravotnímu stavu, kdy je žalobce doslova „závislý“ na dialýze. To platí i ve vztahu k dostupnosti dialýzy a transplantace ledvin. Nemohl proto ani učinit závěr, že případ žalobce nepředstavuje situaci zvláštního zřetele hodnou, neboť pro takové hodnocení nedisponoval dostatečnými informacemi.
29. Soud si rovněž nemohl nevšimnout, že žalovaný nevzal v potaz skutečnost, že zdravotní stav člověka se může v průběhu času měnit, přičemž může dojít k jeho zlepšení, zhoršení, případně k jeho stabilizaci. Žalovaný své odůvodnění stran toho, že zdravotní situace žalobce nepředstavuje případ hodný zvláštního zřetele, založil z podstatné části na zjištěních vyplývajících z řízení o správním vyhoštění. Opomenul však, a tedy ani nevyhodnotil, vývoj žalobcova zdravotního stavu, ke kterému došlo poté. Ze správního spisu totiž plyne, že žalobce byl hospitalizován ve Fakultní nemocnici Plzeň ve dnech 16. 3. 2020 až 23. 3. 2020, tj. v době, kdy byl na základě rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2020 zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Dne 23. 3. 2020, tj. v den propuštění z nemocniční léčby, žalovaný požádal Správu uprchlických zařízení Ministerstva vnitra o propuštění žalobce ze zajištění, neboť se žalobce stal zranitelnou osobou. Téhož dne byl žalobce přemístěn do Pobytového střediska Zastávka. Přitom již v lékařské zprávě ze dne 23. 3. 2020 je uvedeno, že dle konzultace se zdravotníky Zařízení pro zajištění cizinců Balková je naplánováno přemístění žalobce do Pobytového střediska Zastávka a že Fakultní nemocnice Plzeň již požádala primáře Dialyzačního střediska Ivančice o převzetí žalobce jako pacienta. Žalobci bylo zároveň v lékařské zprávě uloženo tohoto vedoucího lékaře kontaktovat. Tvrzení žalobce se pak posouvala tak, jak se vyvíjel jeho zdravotní stav. S těmito skutečnostmi svědčícími o zhoršení zdravotního stavu žalobce se žalovaný nevypořádal. Lékařské zprávy ze dne 14. 9. 2020 (vystavené jiným dialyzačním střediskem téhož poskytovatele dialyzační péče), ke kterým žalovaný v rozporu se zákonem nepřihlédl vůbec (srov. výše), pak svědčí o dalším vývoji žalobcova zdravotního stavu.
30. Soud proto napadené rozhodnutí považuje za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a dále má za to, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje podstatné doplnění.
31. Zároveň má soud za to, že totožnými vadami trpí i posouzení žalovaného v části týkající se možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu, neboť se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí v této části nijak nevypořádal s možným porušením čl. 3 a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č.

209/1992 Sb.) v důsledku návratu žalobce do země původu ve vztahu k jeho zdravotnímu stavu (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2016, č. j. 5 Azs 50/2015-46).

32. Podle soudu přitom není podstatné, že žalobce v žalobě mířil své námitky pouze na porušení § 14 zákona o azylu. Podle rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, je totiž nutné za „žalobní bod považovat každé vyjádření žalobce, z něhož byt i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum.“ Ve světle tohoto právního názoru NSS má soud za to, že skutková tvrzení obsažená v žalobě směřují nejen proti posouzení žádosti žalobce podle § 14, ale i podle § 14a odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu.
33. Soud závěrem jen pro úplnost dodává, že v případě, že má žalovaný za to, že tvrzení žalobce o jeho zdravotním stavu se nezakládají na pravdě, je na místě, aby si zajistil vlastní důkazní prostředky, na jejichž základě svůj případný závěr o nepravdivosti takových tvrzení založí.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

34. Soud ze shora uvedených důvodů shledal, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí zrušil dílem pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.), dílem proto, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje podstatné doplnění (§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.), a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který byl ve věci neúspěšný, nemá na náhradu nákladů řízení právo. Žalobci, který byl ve věci plně úspěšný, soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Náklady řízení žalobce spočívají v náhradě odměny za zastupování advokátem. Tato odměna se skládá z náhrady za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) 3 100 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], ze dvou paušálních částek ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a z částky 1 428 Kč odpovídající 21% dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše nákladů, které žalobci vznikly v tomto řízení, tak činí 8 228 Kč. Náhrada nákladů řízení je splatná ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám zástupce žalobce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 3. září 2021

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce

